

Criteria screening onderwijsleerpakket **WISKUNDE**

Pedagogische begeleidingsdienst – Basisonderwijs

(Mogelijke) stappen in het keuzeproces

---

1. Bespreek wat jullie verwachten van een nieuw onderwijsleerpakket¹ wiskunde.
2. Leg de belangrijkste conclusies vast over de doelen van wiskundeonderwijs.
3. Inventariseer de sterke en zwakke punten van het huidige onderwijsleerpakket wiskunde.
4. Stel een aantal belangrijke criteria op voor de keuzes. (De criteria en richtvragen in dit document kunnen hierbij richtinggevend zijn.)
5. Oriënteer jullie op de beschikbare onderwijsleerpakketten wiskunde. Maak een voorlopige selectie. Vergelijkende overzichten kunnen handig zijn.
6. Vraag zichtzendingen aan. Neem voldoende tijd om te neuzen in de beschikbare materialen.
7. Probeer het onderwijsleerpakket uit. Zoek een werkwijze waardoor verschillende leraren tegelijkertijd een module uit de methode kunnen uitproberen.
8. Beoordeel het onderwijsleerpakket. De geformuleerde criteria en richtvragen kunnen een leidraad bieden om elke leraar zijn persoonlijke reflectie te laten geven. Ook leerlingen kunnen hierin worden betrokken.
9. Maak een definitieve keuze.
10. Maak keuzes over de implementatie:
  - a. Op welke manier wordt de methode ingevoerd: opbouwend, per graad invoeren of in één keer
  - b. Hoe gebeurt de aansluiting met het kleuteronderwijs?
  - c. ...
11. Evalueer na verloop van tijd de ervaringen.

Tip

- Ga op zoek naar scholen in jouw regio die een bepaald onderwijsleerpakket kozen of ook de aankoop van een nieuw pakket overwogen.

---

¹ We gebruiken het begrip 'onderwijsleerpakket' als synoniem voor 'de methode' of 'het handboek en de leerlingenboekjes'.

Criteria en richtvragen

Leerplangerichtheid

- Sluit het onderwijsleerpakket aan bij de visie die de school heeft op wiskundeonderwijs?
- Komen alle leerplandoelen aan bod? Waar zijn er hiaten? Waar is er ballast?²

Didactische principes

- Krijgt het oplossen van authentieke en uitdagende problemen voldoende aandacht?
- Staat het begrijpen van wiskundige concepten (bv. vermenigvuldigen) en procedures (bv. optellen met rijgstrategie) centraal?
- Wordt er bij het aanleren van wiskundige concepten met verschillende voorstellingswijzen (structuurmodellen, schematische modellen) en verschillende materialen gewerkt?
- Kan het geleerde in verschillende contexten toegepast worden? Zijn er verschillende soorten type oefeningen om éénzelfde procedure te oefenen?
- Is de 'leerstof' trapsgewijs geordend van motorisch naar mentaal handelen? (van motorisch handelen met structuurmodellen naar redeneren met schematische modellen naar volwaardige mentale handelingen)
- Worden de leerinhouden spiraalsgewijs geordend in samenhangende modules of indien niet, biedt het onderwijsleerpakket voldoende houvast om modulair les te geven, bv. leerstofblok getalbegrip, leerstofblok meten, ...?
- Laat het onderwijsleerpakket voldoende ruimte voor automatisatie?
- Wordt er gewerkt met lineaire structuurmodellen (met de 5-structuur en 10-structuur als basis)

Werk- en organisatievormen

- Is er voldoende variatie in werkvormen met aandacht voor interactie en samenwerkend leren?
- Is er ruimte voor activiteiten die de leraar zelf ontwikkelt?

Differentiatie

- Bieden de illustraties en contexten waarin wiskundige vaardigheden worden aangeleerd en geoefend (bv. vraagstukken) een goede afspiegeling van onze diverse samenleving?
- Vermeldt het onderwijsleerpakket welke inhouden en oefeningen basis (eindterm gerelateerd) zijn, welke verdieping (eindterm gerelateerd) en welke uitbreiding (niet eindterm gerelateerd)?
- Is er een aanbod aan remediëringsoefeningen?
- Is het lesmateriaal voor elke leerling toegankelijk en aangepast om makkelijk en efficiënt te gebruiken?

Evaluatie en reflectie

- Zijn er verschillende evaluatiemethodieken?
- Zijn er kansen om aan peer- en zelfevaluatie/zelfreflectie te doen?

---

² Een 'Kwaliteitsalliantie' met zowel uitgeverijen, onderwijskoepels als leerkrachten stelde in oktober 2022 een criterialijst samen. De 'kernindicatoren' uit die lijst zijn met gele fluo aangeduid.

Praktisch

- Is het onderwijsleerpakket gebruiksvriendelijk?
  - overzichtelijk?
  - duidelijk?
  - praktisch leerlingenmateriaal?
  - ondersteuning voor de leraar (organisatie, duidelijke opbouw van een activiteit, instructie ...)?
- Beantwoordt het onderwijsleerpakket aan de verwachtingen qua lay-out?
- Is er achtergrondinformatie bij het concept van het onderwijsleerpakket (gebaseerd op de gemaakte didactische keuzes)?
- Is de prijs/kwaliteit in verhouding?